Tervezési alapismeretek

Varga Gábor György küldte be 2022. 03. 31., cs – 14:15 időpontban

Terv típusa

Óraterv

Szektor

Kreatív szakmák, művészetek

Témakör, tanulási terület

Vizuális alapok

Szakmai tantárgy(ak)

Tervezési alapismeretek gyakorlat

Évfolyam

12. évfolyam
13. évfolyam

Tanulási, fejlesztési célok

A vizuális kommunikáció alapelemeinek (tér, forma, szín, betű, szöveg, kép) és kifejezőeszközeinek (kompozíció, arány, kontraszt) használata

Fogalmak

Lehetetlen alakzatok, optikai illúziók és vizuális csalódások, pixeles kép, vektoros kép

Szükséges eszközök

Rajztömb, tűfilc, vagy ceruza, számítógép és grafikai programok

Óra előtt vagy projekthez kiadott anyagok

Penrose triangle feladat:

A feladat négy részből áll. Az első részében szabadkézzel kell lehetetlen háromszöget rajzolni. A feladat második részében számítógépes grafikai programban (Illustrator) fogjuk a háromszöget megrajzolni, majd az Illustratorban készült lapokat felhasználva saját fotóból szürreáls fotógrafikát fogunk készíteni belőle. A feladat negyedik része pedig egy “valódi” penrose háromszög építése

(például legóból), amelyet le is kell fotózni. A három részfeladatot egy kollázson kell bemutatni az értékeléskor. A feladatokról készítsetek munka közben is képeket (werkfotó), hogy a végén legyen mit dokumentálni.

A témával foglalkozó alkotóművészek:

Oscar Reutersvärd:
https://en.wikipedia.org/wiki/Oscar_Reutersvärd

Maurits Cornelis Escher:
https://hu.wikipedia.org/wiki/Maurits_Cornelis_Escher
http://www.mcescher.com/gallery/

Orosz István:
http://www.erdekesvilag.hu/orosz-istvan-az-anamorfozis-magyar-mestere/
https://www.kollergaleria.hu/artist/orosz_istvan-26-hu

Farkas Tamás:
http://www.farkas-tamas.hu/4a.html

impossible shapes:
https://im-possible.info/english/articles/real/real4.html

INSPIRÁCIÓ:

https://www.youtube.com/watch?v=Bzlv0XU3Lwc

https://www.youtube.com/watch?v=rRSeHeHAZmw

https://www.youtube.com/watch?v=fYeU-cdawZA

https://www.youtube.com/watch?v=Hd18IW42r1g

https://www.youtube.com/watch?v=uDlVFZET4Tc

https://www.youtube.com/watch?v=qJGT-aZKCYk

https://www.youtube.com/watch?v=4-1GGrcrlPQ

waterfall:

https://www.youtube.com/watch?v=0v2xnl6LwJE&list=PLa5Z2Dg1ixCfZMBOoBMGTUlS1Gq

https://www.youtube.com/watch?v=Lwm-yGCjOjU&list=PLa5Z2Dg1ixCfZMBOoBMGTUlS1GqrB_Jk8&index=2

https://www.youtube.com/watch?v=wbi8-L-TJkA&list=PLa5Z2Dg1ixCfZMBOoBMGTUlS1GqrB_Jk8&index=5

https://www.youtube.com/watch?v=8leA2SWBzc0

Az óra / projekt bevezető része, előkészítése

1. Lehetetlen háromszög rajzolása:
Rajzolj lehetetlen háromszöget szabadkézzel. A szükséges eszközök: rajzlap, vagy rajztömb (tetszőleges méretben), ceruza és tűfilc, vonalzó. Dokumentáljátok a munkát, és az elkészült rajzot reprózzátok le!

Inspiráció és segítség:
https://www.youtube.com/watch?v=W9ErGC87auI
https://www.youtube.com/watch?v=ZW0evffIxEM

2. Lehetetlen háromszög rajzolása illustratorban:
https://www.youtube.com/watch?v=gSW8GZonn0s&list=UUxf0wzAQaN475PEGJygJBEw&in

3. Szürreális fotógrafika készítése a háromszögből:
https://www.youtube.com/watch?v=uVwNzo-VyoU&list=UUxf0wzAQaN475PEGJygJBEw&index=8

3. “Térbeli” lehetetlen háromszög építése:
https://www.youtube.com/watch?v=5VFCmRojWso
https://www.youtube.com/watch?v=_B2D5h74mMA

Az óra / projekt megvalósításának tervezése

Gyakorlati feladat: manuális rajz készítése a penrose háromszögről. Használható eszközök: rajztömb, ceruza, tűfilc, vonalzó. A háromszöget Adobe Illustratorban is

meg kell rajzolni. Ez a feladat kezdőknek sem túl nehéz. Három párhuzamos vonal 60o-os forgatással, majd a vonalak végeit kell a megfelelő helyre igazítani. A vektoros rajzból könnyen lehet Photoshop maszkot létrehozni a fotógrafikához. A feladat célja, hogy a manuális munkát össze kapcsolja a grafikai programok alkalmazásával. A végeredmény pedig egy saját fényképből készült fotógrafika. A feladathoz célszerű oktatóvideókat használni.

Az értékelés szempontjai:

1. a részfeladatok megléte (manuális rajz, Illustrator rajz, Photoshop grafika, saját tárgyról fotó - legóból épített penrose háromszög)

2. manuális rajz értékelési szempontok: pontosság, az illúzió, a térhatás, a grafikai techinkák (tónusok, satírozás, sraffozás), háttér kidolgozása

3. illustrator grafika értékelési szempontok: pontosság, illúzió, vonalvégek csatlakozása, kontúrvonal, alakzatok kitöltése, kitöltőminták, háttér, térhatás, összhatás

4. Photoshop értékelési szempontok: pontosság, maszkhasználat, smart object alkalmazása, smart filter alkalmazása, alakzatok kitöltése, háttér, térhatás, összhatás, kompozíció

5. legóból épített penrose háromszög fotó készítése: élesség, térhatás, összhatás, illúzió, megfelelő objektí alkalmazása

Példák a tanári értékelés szempontjaira:

https://drive.google.com/file/d/197rvTTccEYG0ub9M04u2NvXBNQZFDwyN/view?usp=shari

Tananyagkészítéshez és az órai munkához használt alkalmazás

Camtasia
Google Forms
MS Teams
Adobe Illustrator

Értékelési terv

Kreatív, művészeti tárgyakat tanítok fotósoknak és dekoratőröknek. Az órák célja részben a számítógépes grafikai programok elsajátítása, másrészt pedig az

alapvető vizuális készségek és tervezési szabályok megismerése és azok alkalmazása. Az órai munka keretét a tanár-diák kontextusból egy életszerűbb, megrendelő-megbízott kontextusba helyezem át. Én, mint egy reklámügynökség művészeti vezetője megbízom a tanulókat egy komoly munkával, amelyre pályázni lehet. A pályázat győztese az lesz, aki a legtöbb szempontból képes a követelményeknek megfelelni. A feladatok megoldásához megkapják az összes információt. Előre tisztázzuk a munka célját, és az értékelés alapvető szempontjait (például: tagolás, elrendezés, ismétlés, kontraszt). Fontos, hogy ezek a szempontok egyértelmű és objektív szempontok legyenek, amelyeket a csoport minden tagja ért és elfogad. Az értékelés általában egy közös prezentáció, amely keretében mindenki bemutatja a saját munkáját. A tanulók egy átlag csoportban a legkülönfélébb stílussal és igényességgel oldják meg a feladatot. A munkák között hatalmas a kontraszt mind stílusban, mind pedig a kivitelezésben. Egy biztos, hogy az összes munkában a tanulók saját szubjektív értékei jelennek meg a leghatározottabban. Az átlag tanulónak a mű elsősorban a saját szubjektív világának a kivetülése, és csak másodsorban felel meg az értékelés szabályainak. A „mert nekem így tetszik” álláspont szubjektív álláspont, és nagyon nehéz elérni, hogy a tanuló képes legyen ettől - az egyébként igen kényelmes - nézőponttól eltávolodni. A problémát nem, vagy csak részben oldja meg az előre meghatározott szakmai szempontok számonkérése. A csoport tagjai irigykedve figyelik egymás munkáját. Lesznek, akik marginalizálódnak és kialakulnak a a „véd és dacszövetség” csoportok. Egy ilyen helyzetben nehéz úgy értékelni a csoport munkáját, hogy az mindenki számára megnyugtató legyen és növelje az aktivitást. Ha én osztom a jegyeket, az a csoport szemében elsősorban szubjektív döntésnek fog tűnni, még akkor is, ha a jó előre megállapított szabályrendszerre hivatkozom. De ha az értékelésbe bevonom a csoportot, úgy nagyobb esély van a szubjektív ítéletek kiszűrésére. Az értékelés alapvető szempontjai szerint mindenkinek adok egy jegyet. Az értékelés az osztályzásnak megfelelően 1-től 5-ig terjed. Mindenki kap egy jegyet a munkájára, majd a jegyek összegét felírom a csoportnak a táblára.

Differenciálás

Egy 15 fős csoport esetében egy szerkesztés feladatra az alábbi osztályzatokat adtam:

érdemjegy:	hány tanuló kapta:	pont érték:
1	1	1
2	3	6
3	5	15
4	4	16
5	2	10
össz pont érték:		48

Ha a pontokat elosztom a csoport létszámával, akkor 3,2-es átlagot kapok. Az első körben csak a csoportátlagot mondom meg és a csoport munkát értékelem. A névtelenség miatt ez már egy olyan információ a csoportnak, amelyből objektív következtetéseket tudnak levonni. Közepesre sikerült megoldaniuk a feladatot, de vajon ki kaphat ötöst? Hányan kaphatnak 4-est, vagy 3-ast? A legfontosabb, hogy az egész csoport motivált legyen, és képesek legyenek maguk között kialakítani egyfajta értékrendet a már meghatározott szempontok alapján. Hagyni kell, hogy ők maguk alkalmazzák a feladathoz kapott szempontokat és egymás között döntsék el, mi legyen a munkák sorrendje. Nagyon fontos, hogy az első körbe semmiképp ne szóljak bele. Ebben a szakaszban csakis moderátor szerepet tölthetek be. Ez a helyzet nagyon sok értékes információval szolgálhat a csoportról, amelyek ismeretében könnyebb lesz jó irányba motiválni őket. Ki fog derülni, hogyan értelmezték az értékelés szempontjait. Fontos visszajelzés, hogy vajon mennyire egyezik meg a csoport értékelése az enyémmel? Vajon ugyanazokat a munkákat tartják majd a legjobbnak, mint én? Melyik munkát fogják a legkevésbé értékelni? Képesek lesznek-e megfogalmazni a véleményüket? Amennyiben a csoport önértékelése sikeres és meggyőző, de nem teljesen egyezik az eredeti célkitűzéssel, nem feltétlen szükséges azonnal számon kérni a közösen elfogadott értékelési szempontokat. Az a legfontosabb, hogy a csoportban elindult egy folyamat, amelybe nem szabad direkt módon beavatkozni. Ebben az esetben a fejlődésnek sokkal nagyobb teret és lehetőséget ad az egyéni konzultáció. Ha a csoport önértékelése irreális, akkor muszáj velük közölni az érdemjegyek számát. Ettől a ponttól kezdve számukra a legfontosabb kérdés az lesz, hogy vajon ki kapta az érdemjegyeket? Ki kapta az 1-est? És kik kaptak 5-öst? Nehéz feladat, de következetesen el kell várni a csoporttól, hogy ők maguk osszák szét a jegyeket egymás között. Csak a legvégső esetben szabad nyilvánosságra hozni a saját, név szerinti értékelésemet. Ha sikerül megszüntetni a tanár-diák fronton kialakult demarkációs vonalat, akkor van esély, hogy a csoport képes lesz az objektív önértékelésre. Ha csoportszinten nem működik az önértékelés, akkor visszatérek az eredeti felálláshoz, és mint „művészeti vezető” az előre lefektetett szempontok szerint értékelni a munkáikat.

Házi feladat, projektfeladat

II. ADOBE PORTFOLIO

Saját portfólió összeállítása a Creative Cloudban, az Adobe Portfolio online tartalomszerkesztő alkalmazásával. Válogassátok ki és csoportosítsátok a legjobban sikerült iskolai feladataitokat. A képek rendszerezéséhez és feltöltéséhez használjátok a Lightroom desktop és online alkalmazást. Válasszatok sablont, és alakítsátok át úgy, hogy passzoljon a saját stílusotokhoz.

Inspiráció:

https://portfolio.adobe.com/examples/photography

Portfolio tutorials:

https://helpx.adobe.com/creative-cloud/how-to/create-portfolio-website.html

https://helpx.adobe.com/creative-cloud/how-to/create-online-portfolio.html?playlist=/services/playlist.helpx/products:SG_CREATIVECLOUD/learn-path:key-techniques/set-header:portfolio/playlist:topic/en_us.json

https://help.myportfolio.com/hc/en-us/articles/212835888-How-to-create-a-Portfolio-website-that-gets-noticed

YouTube tutorials:

https://www.youtube.com/watch?v=zLGE4Vhgldw

https://www.youtube.com/watch?v=hUNdNgoT34A